

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 418/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Š. O., Č., zastúpeného advokátom JUDr. M. F., L., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš č. k. Pv 12/12-17 z 28. mája 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. O. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. augusta 2012 doručená sťažnosť Š. O., Č. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. F., L., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. Pv 12/12-17 z 28. mája 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že na základe trestného oznámenia sťažovateľa ako poškodeného doručeného okresnej prokuratúre 9. novembra 2011 bolo uznesením vyšetrovateľa odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Veľkom Krtíši (ďalej len „vyšetrovateľ“) sp. zn. ČVS: ORP-405/KP-VK-2011 z 8. januára 2012 podľa § 199 ods. 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre pokus zločinu podľa § 222 ods. 2 a 4 Trestného zákona a prečinu § 375 ods. 1 Trestného zákona. Prokurátor okresnej prokuratúry uznesením č. k. Pv 12/12-6 z 25. januára 2012 označené uznesenie vyšetrovateľa zrušil a uložil mu, aby znovu vo veci konal a rozhodol.

Po vrátení veci na ďalšie konanie vyšetrovateľ v súlade s pokynmi prokurátora okresnej prokuratúry obsiahnutými v jeho uznesení z 25. januára 2012 vypočul sťažovateľa a vykonal ďalšie procesné úkony a na tomto základe vo veci opätovne rozhodol uznesením sp. zn. ČVS: ORP-405/KP-VK-2011 z 26. apríla 2012 tak, že trestné oznámenie sťažovateľa odmietol, „*nakoľko nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku*“. Proti označenému uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor okresnej prokuratúry napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že mu „*do dnešného dňa nebolo doručené uznesenie Okresného prokurátora Pv 12/12-6 zo dňa 25. 1. 2012 o zrušení uznesenia vyšetrovateľa...*“, a zastáva názor, že „*z dôvodu hrubého porušenia trestného poriadku nemôže byť právoplatné ani vykonateľné Uznesenie o odmietnutí veci vydané vyšetrovateľom PZ dňa 26. 4. 2012 a rovnako nemôže byť právne účinné ani Uznesenie prokurátora OP VK č. Pv 12/12 zo dňa 28. 5. 2012, ktorým zamietol moju sťažnosť. Takýto postup OČTK, kde došlo k viacerým a opakovaným porušeniam trestného poriadku považujem za nekvalifikovaný, neobjektívny, hraničiaci s opomenutím profesionálnej povinnosti...*“.

Podľa sťažovateľa „Rozhodnutím okresnej prokuratúry bola narušená rovnosť zbraní, postráda sa náležité zdôvodnenie tohto rozhodnutia a takto ho považujem zo strany prokuratúry za arbitrárne, resp. inak porušujúce právo rovnosti účastníkov a je viac-menej nepreskúmateľné. Uznesenie okresného prokurátora, ktorým zamietol moju sťažnosť zo dňa 28. 5. 2012 považujem za účelové a najmä protiústavné, nakoľko porušuje moje ústavou garantované právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR...“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že napadnutým uznesením okresnej prokuratúry bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, zruší napadnuté uznesenie a vec vráti okresnej prokuratúre na ďalšie konanie. Zároveň sa sťažovateľ domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € a úhrady trov konania v sume 323,50 €.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. V súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04).

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu

a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o prokuratúre podnet možno podať na ktorejkoľvek prokuratúre. Vedúci služobného úradu prokurátora je povinný zabezpečiť prijímanie podnetov v úradných hodinách.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Vychádzajúc z uvedených ustanovení zákona o prokuratúre ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za právne prostriedky, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a to aj vo vzťahu k základnému právu na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľ namieta touto sťažnosťou (porovnaj napr. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, IV. ÚS 28/2010 atď.).

Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre opakovane vyslovuje právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy (podnetu, opakovaného podnetu) v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu orgánu činného v prípravnom konaní, resp. aj pred začatím trestného stíhania (I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre), pričom tomuto

právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným spôsobom sa takýmto podnetom, resp. opakovaným podnetom zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumiť (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresnej prokuratúry, a to napriek tomu, že doposiaľ nepodal podnet, ani opakovaný podnet, t. j. nevyužil právne prostriedky ochrany tohto základného práva, ktoré mu zákon o prokuratúre účinne poskytuje, čo vzhľadom na požiadavku vyplývajúcu z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti ako neprípustnej.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. augusta 2012